

Umím říci NE!

★ Co se naučíte

Zahrajete si hru, při níž si vyzkoušíte, jak se bránit kyberšikaně – šikanování prostřednictvím internetu nebo mobilního telefonu. Poznáte, jak se zachovat v obtížných situacích, třeba kdyby si z vás na internetu někdo dělal legraci nebo na vás útočil. Ujasníte si, na koho se můžete v případě potřeby obrátit.

★ Kolik máte času

Učitel pravděpodobně rozdělí čas do dvou vyučovacích hodin (40 minut na hru a 20 minut na její vyhodnocení).

★ Co potřebujete

- přílohu *Pravidla hry*
- přílohu *Záznamový arch*
- přílohu *Karty možností* (rozstříhané kartičky)
- přílohu *Zadání pro stanoviště* přidělené vaší skupině
- vědět, kde je stanoviště vaší skupiny a kudy vede trasa
- razítko nebo barevnou fixu pro vaše stanoviště
- jednu obálku A5
- školní židličku půjčenou ze třídy

★ Jak postupovat

1. Podle pokynů učitele se rozdělíte do skupin. Každá skupina má přiděleno jedno stanoviště, o které se bude starat jeden její člen (služba). Ostatní členové budou postupně procházet stanoviště ostatních skupin a na nich plnit úkoly.
2. Vyslechněte si úvodní pokyny učitele a pozorně si přečtěte Pravidla hry (v příloze).
3. Po přečtení pravidel si hru zahrajte.
4. Po ukončení hry vyhodnoťte podle pokynů učitele její průběh a výsledky vaší skupiny.

Příloha 1 Pravidla hry

1. Příprava:

- a. Rozdělte se ve skupině na službu (jeden člen skupiny, který zůstane na vašem stanovišti) a vyslance (ostatní členové skupiny, kteří společně řeší úkoly na ostatních stanovištích). Určete, který člen skupiny pohlídá čas, abyste se včas vrátili do třídy. Zjistěte si, kudy vede trasa a kde jsou rozmístěna stanoviště. Nadepište si záznamový arch (číslo stanoviště, jména členů skupiny).
- b. Prodiskutujte, jak byste sami řešili situaci, kterou jste obdrželi pro své stanoviště. Stejný úkol pak budou řešit na vašem stanovišti ostatní skupiny.
- c. Pokud nemáte rozstříhané kartičky možností, rozstříhejte je. Poté vezměte ze třídy židličku a běžte zřídit na určené místo stanoviště své skupiny. Až bude stanoviště hotovo, mohou se vyslanci vydat na cestu. Vždy běžte jen na stanoviště, u kterého není jiná skupina!

2. Činnost služby na stanovišti:

- a. Jeden člen vaší skupiny je službou na stanovišti. Má k dispozici zadání pro své stanoviště, fix nebo razítko a obálku na odpovědi ostatních skupin. Příchozím skupinám ukáže a přečte zadání otázky. Vyslanci se domluví na využití jedné karty, ukáží ji službě a vhodí do obálky. Služba zapíše písmenko karty skupině do záznamového archu a potvrdí vyřešení úkolu barevnou šmouhou nebo razítkem.
- b. Služba na stanovišti dohlédne na to, aby zadání řešila vždy jen jedna skupina; ostatní skupiny čekají, dokud se stanoviště neuvolní.

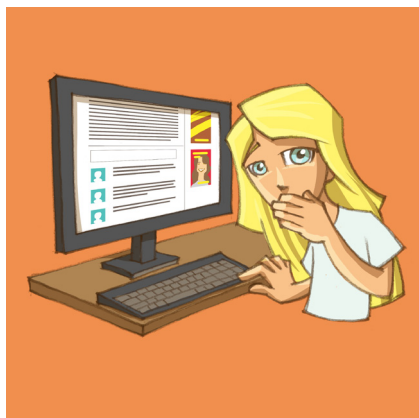
3. Činnost vyslanců:

- a. Všichni ostatní ve skupině jste vyslanci. Jdete po trase a řešíte úkoly, se kterými vás seznámí služby na stanovištích. Vyberete kartu, kterou považujete za nejlepší řešení situace, ukážete ji službě a vhodíte do obálky. Volbou jedné karty se zbavujete možnosti použít ji jinde. Výjimku z tohoto pravidla umožní využití karty žolík.
- b. Pokud hrajete s kartou žolík, můžete opakovat i některou z možností, pro kterou již nemáte v ruce odpovídající kartu. Můžete vymyslet i své vlastní (lepší) řešení, než je na kartách. Při využití žolíka napište před vhozením do obálky přímo na kartu, za jakou kartu ji užíváte, nebo stručně popište své vlastní řešení.
- c. Nechodte k obsazenému stanovišti, vždy počkejte, až se stanoviště uvolní. Každá skupinka hraje sama za sebe. Jeden z vás přitom dohlíží na to, abyste se ve stanovený čas vrátili do třídy. Pokud se vám podaří do limitu vyřešit všechny situace, můžete jít do třídy dřív, služba na stanovišti ale musí počkat, dokud stanovištěm neprojdou ostatní skupiny.

Příloha 2 Záznamový arch

Číslo našeho stanoviště				Datum			
Jména členů skupiny							
Číslo stanoviště	1	2	3	4	5	6	7
Vybrané řešení a potvrzení od služby							
Body							
Celkem							

Příloha 3 Zadání pro stanoviště

Kamarádka ti napsala, že to, co píšeš v komentářích na Youtube, je pěkný nesmysl. Pohledem na komentáře jsi zjistil/-a, že je píše někdo, kdo má stejné jméno a příjmení jako ty. Píše opravdu hlouposti.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

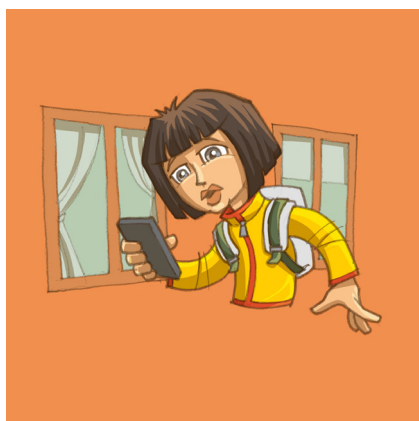
V deset večer, když už jsi byl/-a v posteli, ti zazvonil mobil. Někdo ti volal z neznámého čísla. Bylo slyšet, že poslouchá a šramotí se sluchátkem, nic dalšího se ale neozvalo. Když jsi zavěsil/-a, volal po chvíli znova.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

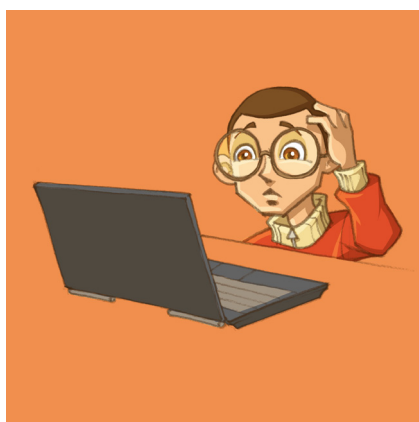
Jirka je hodně při těle. Při tělocviku ho spolužáci natočili, jak se marně snaží přitáhnout k hrazdě. Video teď koluje po třídě jako MMSka. Všichni se mu smějí a občas i šeptají urážky. Jirka se strašlivě stydí.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

Odpoledne ti zapíjala SMSka. Tvoje nejlepší kamarádka ti píše, že tě pomlouvala tvoje spolužačka Lucka, se kterou máš přitom docela dobrý vztah. Prý se s tebou Lucka už nebude kamarádit.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

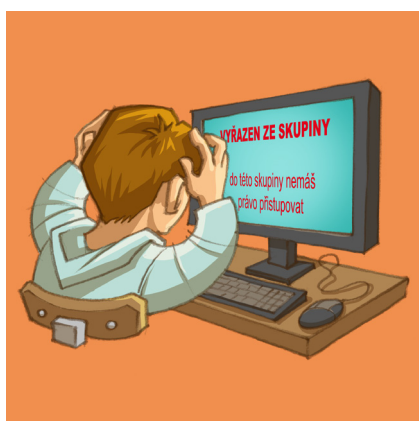
Na internetu jsi našel blog, který je vedený pod tvým jménem a příjmením, s tvým bydlištěm a školou. Na blogu je jedna hloupost vedle druhé. Zároveň se tam objevují věci, které může vědět jen někdo, kdo tě dobře zná. Někdo se tě snaží zesměšnit.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

Bea je původně z dětského domova, rodiče ji adoptovali. Nikdo to ve třídě zatím neví, Bea to tají, protože se za to stydí. Včera jí ale přišel e-mail z adresy budessmitdost@znam.cz, ve kterém se píše, že informaci dostanou všichni ve třídě. Autor e-mailu se ptá: „Co mi nabídněš, když to nikomu neřeknu? Ale nešetři na mně!“

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

Kamarád si tě vymazal v sociální síti ze skupiny přátel. Nijak ti to nevysvětlil ani na internetu, ani osobně ve škole. Najednou tak nemůžeš sledovat jeho zprávy ani co o tobě píše. Vůbec nevíš, co se děje.

1. Z karet vyberte nejvhodnější reakci na tuto situaci.
2. Ukažte zvolenou kartu službě. Služba zaznamená odpověď do vašeho záznamového archu. Vy pak kartu vhodíte do obálky, kterou má služba na stanovišti.
3. Pokud chcete uplatnit žolíka, napište přímo na kartu, jak ho chcete využít.
4. Poté přejděte k dalšímu volnému stanovišti.

Příloha 4 Karty možností

A 	B 	C
zavolat provozovateli internetové nebo mobilní služby a poprosit o pomoc	otevřeně ukázat, že mám víc síly než útočník	poradit se s rodiči
D 	E 	F
důrazně sdělit, že tě téma nezajímá a nebudeš se o něm bavit	zavolat na linku důvěry, svěřit se a poradit	oplatit stejnou mincí, anonymně udělat totéž útočníkovi nebo někomu jinému

G

**zavolat na policii
a vše jim popsat**

H

**nevšímat si toho, pustit to
z hlavy; ono je to přejde**

I

**probrat celou událost
s důvěryhodným učitelem**

J

Žolík

(smíte opakovat možnost z libovolné
karty, kterou jste již použili, nebo
navrhnout něco dalšího pro tento případ)

K

**nechat se na několik dní
omluvit ze školy, snad se
na to zapomene**

L

**poslechnout a vyhovět
požadavkům, ten druhý má
mnohem silnější pozici**

M

**smazat vše, co se situace týká
a co mohou smazat (mé i cizí
komentáře, videa, fotky, texty...)**

N

**vypnout počítač nebo mobil,
případně zablokovat volání
a zprávy od dotyčného;
dál nic nedělat**

O

**vysvětlit druhému nebo lidem
kolem sebe situaci a dále
už nic neřešit**